

Lampaat tulee keritä vähintään kerran vuodessa, mutta hyvälaatuisen villan saamiseksi kerintä tulisi tehdä kaksi kertaa vuodessa. Hyvät etukäteisvalmistelut takaavat sen, että itse kerintätapahtuma on miellyttävä ja onnistunut niin lampaille kuin ihmisillekin.

Kerinnän tavoitteena on hyvälaatuisen villakuidun irrotus lampaasta mahdollisimman pitkänä, kuivana ja oikeaan aikaan. Villan lajittelun tavoitteena taas on villan lajittelu eri laatuihin käyttötarkoituksen mukaan; tästä se raha vasta tulee lampurille.

Valmistelut reilusti ennen kerintää

Itse keritessä

- Varmista, että öljyä ja teriä löytyy riittävästi
- Hoida terien teroitus ajoissa
- Huolla kerintäkone ennen aloitusta tai aina jokaisen kerintäkauden päätteeksi
 - Kuluneiden/hajonneiden osien vaihto
 - Nirhautuneen sähköjohdon korjaaminen
 - Koneen ilmanottoaukkojen puhdistaminen
 - Koneen huolellinen rasvaus ja öljyäminen (kts. koneen ohjekirja)
- Suunnittele kerinnän ajankohdat niin, että oikeasti ehdit silloin keritsemään

Urakoitsijaa käytettäessä

- Arvioi kerittävien eläinten määrä ja varaa kerintä aika hyvissä ajoin omaan tuotantorytmiin sopivaan aikaan
 - Vakituisten keritsijän kanssa ajan voi alustavasti sopia jo edellisen kerinnän yhteydessä

Molemmissa tapauksissa

- Suunnittele, mitä teet villalle
- Selvitä ostajan lajitteluvaatimukset etukäteen
- Hanki välineet villan pakkaamiseen

Sopiva kerintäväli vaihtelee laadukkaan villan saamiseksi eri roduilla.

Ohjeelliset ajat

- suomenlammas, kainuunharmas: **6–7 kk**
- gotlannin turkislammis, ahvenanmaanlammas: **6 kk**
- texel, suffolk, dorset, rygja, oxford down: **8–12 kk**

Eläinsuojelulain vaatimuksena on kerintä kerran vuodessa ja hyvinvointikorvauksessa kahdesti vuodessa.

Lampaiden valmistelu kerintään ja huomioita

- Eläimet kuivia -> kostealla ilmalla kuivuminen voi viedä useita päiviä, jopa viikon
 - Märät eläimet tekevät istuttamalla keritessä kerintäalustasta vaarallisen liukkaan
 - Märkinä säilytetty villa pilaantuu
- Eläinten liikuttelu rauhallista ja asiallista
 - Stressaamatta liikuteltu eläin rauhoittuu myös kerintätilanteessa paremmin
- Jätä kuivitus tekemättä kerintäaamuna
 - Irtokuivike tarttuu villaan ja tekee villan lajittelusta työläämpää
- Pahojen ripulien siistiminen etukäteen suositeltavaa
 - Märkä ripuli sotkee muidenkin eläinten villat
 - Helpottaa villan puhtaana pitämistä lajittelussa
- Eläimet voi villan lajittelun sujuvoittamiseksi ottaa kerintään väreittäin ja roduittain
- Eläimistä voi harjata pahimpia irtoroskia ennen kerintää

VARAA KERINTÄÄ VARTEN

- Irtoaitoja ja ainakin yksi sara-noitu portti
- Vähintään 1,2–2,0 m kokoinen liukumaton tasainen alusta
- Seisaaltaan keritessä kerintäpukki tai esim. riimu ja naru eläimen kiinnittämiseen
- Harja tai lasta kerintäpaikan puhdistamiseen
- Jatkojohto
- Hämääjän lampolaan lisävaloja (- Merkintäväri, kirjaamisvälineet)
- Apuhenkilöitä (ainakin silloin, jos käytetään urakoitsijaa)
 - 1 henkilö eläinten siirtämiseen ja kerintäpaikan puhdistamiseen (1 henkilö villan lajitteluun)

Lampaiden valmistelu kerintään: kevennetty ruokinta (etenkin istuttamalla keritessä)

- + Terve ja hyväkuntoinen eläin kestää hyvin lyhyen kevyemmän ruokinnan kaikissa tuotosvaiheissa
- + Edellisenä iltana vain kevyt ruokinta, aamulla ei enää rehua
- + Kevyempi ruokinta lampaan kannalta
 - Täysi maha painaa sisäelimiä ja tekee istumisasennosta todella epämukavan
- + Kevyempi ruokinta keritsijän kannalta
 - Täydellä mahalla eläin ei rauhoitu istumisasentoon ja potkii -> selälle vaarallisia äkkiliikkeitä
 - Eläimet kevyempiä
- + Kevyempi ruokinta villan talteenoton kannalta
 - Eläimet ulostavat ja virtsaavat vähemmän odottaessa ja kerintäpaikalla -> villa pysyy puhtaampana

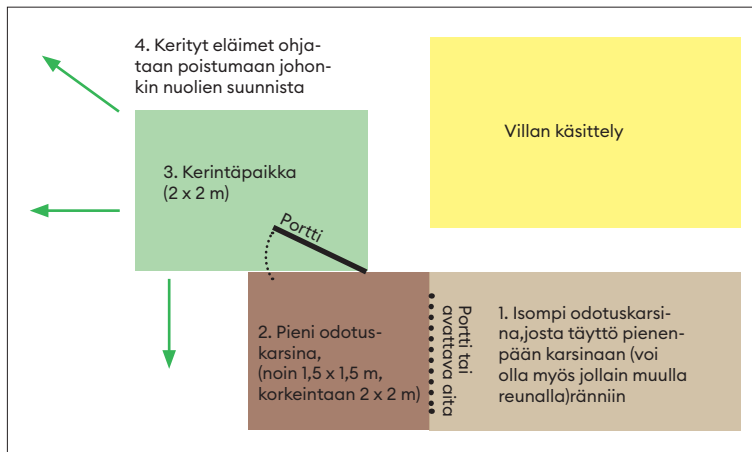
Kerintäpaikka

- Vedoton ja valoisa (mitä tummemmat eläimet, sen enemmän valoa)
- Vähintään 2 x 2 m avoin tila, vaijerikoneelle minimikorkeus 2,5 m
- Istuttamalla keritessä pohja tasainen, vaakasuora ja kova
 - Paras betonilattia, jonka päällä viirapintainen vaneri, pinnoittamaton koivu- tai havuvaneri
 - Ei paljas betoni/asfaltti tai liukas maatala-/filmivaneri
 - Ei pehmeä tai viettävä pohja (esim. karsinan viettävä pehku tai lattiakaivon kaadon lähellä)
 - Tekee kerinnästä paljon hankalampaa ja fyysisesti raskaampaa
- Seisten keritessä kerintäpaikan voi tehdä myös karsinan pehkun päälle
 - Jos villat otetaan talteen, niin pehkun päälle syytä laittaa levy/pressu/matto tms. suojaamaan maahan tippuvia villoja sotkeentumiselta

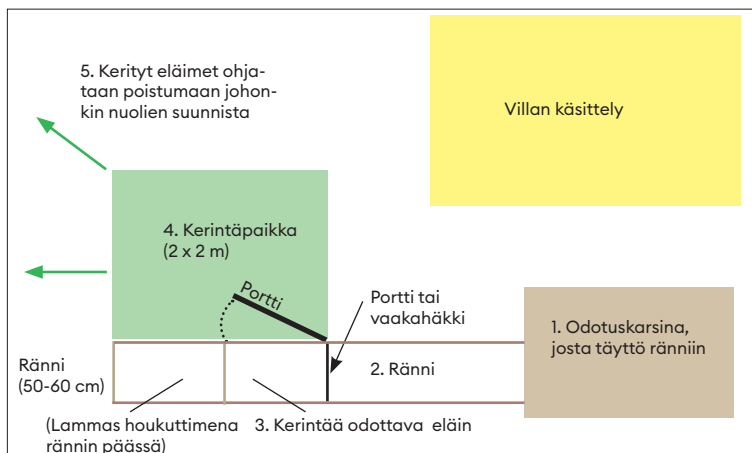
Toimivan kerintäpaikan suunnittelu

Mistä eläimet tulevat kerintään + missä kohdassa keritään?
Mihin kerityt eläimet poistuvat?
Missä kohdassa villat voidaan lajitella + varastoida?

1. Kerintäpaikka odotuskarsinaa käytettäessä

2. Kerintäpaikka ränniä käytettäessä

VARAA VILLAN LAJITTELUA VARTEN

- Taso villan lajittelua varten (umpinainen levy, tiheä ritilä tai verkko)

Kuva: Elina Hankala

- Niin iso, että fleece mahtuu kokonaan auki (hyvä koko 1,2 x 2 m)
- Taso sopivalle korkeudelle
- Välineet villan pakkaamiseen (paperisäkkejä, hengittävä säkki tms. ja tussi merkkäamiseen) Huom. älä käytä muovisäkkejä!
- Tarvittaessa lisävaloja

Kerintäpaikan asettelu

- Eläimet otetaan kerintäpaikalle yksi kerrallaan heti kerintäpaikan vieressä olevasta pienestä odotuskarsinasta tai rännistä
 - Parasta saada eläin itse kävelemään ihan kerintä paikan viereen -> lampailla vähiten stressiä ja ihmisten selkä säästy
- Jos käytetään odotuskarsinaa (noin 1,5 x 1,5 m tai korkeintaan 2 x 2 m)
 - Täytetään mahdollisimman täyteen -> eläimet eivät pääse väistämään kiinniotettaessa -> vältetään turhaa stressiä
 - Eläinten oltava kohtuu samankokoisia -> pienemmällä riski jäädä täydessä karsinassa jalkoihin
- Jos käytetään ränniä, kannattaa hyödyntää sitä, että lammas liikkuu parhaiten:
 - (Päivän)valo kohti
 - Ylämäkeen (jopa vajaa metrin mittainen 10–20 cm nouseva pieni ramppi auttaa)
 - Toisen lampaan perässä (rännin ensimmäiseksi voi laittaa houkuttimeksi yhden lampaan, kevyesti kaartuva umpiseinäinen ränni houkuttelee liikkumaan eteenpäin)
 - Rännistä eläin voidaan ottaa joko ränninpästä tai sivusta
- Yksi ihminen voi myös olla aina antamassa seuraavan eläimen kerintään.
- Kerityillä eläimillä selkeä suunta poistumiseen
 - Esim. pääsevät omaan karsinaansa, jossa rehua tarjolla

